

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkesztő és kiadja
a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv
szerkesztő bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre - - 12 korona
Félévre - - - 6 korona
Negyedévre - - 3 korona

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
 Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
 minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

Mit kell tudni a csendőrnek a bűnvádi perrendtartásból.

Irta: dr. Kármán Elemér, kir. járásbíró.

II. rész.

Az ítélkezés.

1. A vádalahelyezés és a főtárgyalás előkészítése.

A bűnvádi eljárás második részében, mint már a bevezetésben is említettük, a csendőrségnek, miként az egyéb nyomozó közegeknek is nincs olyan tulajdonképeni szerepe, hogy abban ők maguk valamit végeznének, mert ez a rész nem nyomozó cselekményekből, hanem az ítélelhozatalhoz tartozó, tehát bírói cselekményekből áll. Mindazonáltal több ok teszi kívánatosá, hogy az eljárásnak ezzel a részével is a csendőrség legalább főbb vonásokban tisztában legyen.

Első ok az, hogy nem éreketlen a csendőrségre nézve az, hogy az ő munkáján miként épül fel az ítélet, vagyis hogy az a tettes, a kit ő kinyomozott és feljelentett, hogyan veszi el a bíróságtól méltó büntetését. Nyomozni is csak az a csendőr fog jól, a ki el tudja képzelni, hogy hogyan fognak a tettes felett ítélkezni. Kívánatos is, hogy a csendőr, ha csak teheti, látogasson főtárgyalásokat és figyelje meg az ott történendőket.

Az ítélkezés során is fordulnak azonban elő esetek, a mikor szükség van a csendőr közreműködésére. Látni fogjuk ugyanis, hogy úgy a vádtanács a Bp. 262. §-a szerint, mint a törvényszék a Bp. 268. §-a szerint, de az ítélettanács is, sőt még a másod és harmad fokú bíróság is a vádirat beadása után, ítéletének meghozataláig bármikor elrendelheti a nyomozásnak újra való kiegészítését és ez esetben nyilvánvaló, hogy a nyomozó csendőr szerepe újra és újra igénybe lesz vehető. Ez nem lesz egy egész, mindenre kiterjedő nyomozás, hanem csak egyes nyomozó cselekmény, de az is fontossággal bír. Pl. előfordulhat az, hogy a tárgyaláson a vádlott vagy valamelyik tanu hivatkozik egy még ki nem derített mozzanatra, a mely fontossággal bír és a bíróságnak el kell napolni a főtárgyalást annak a kiderítése végett. Tegyük fel az N. úrnester kárára elkövetett lopás büntetésének az esetében az a kis cselédleány, a ki K.-ék házában lakik és a kit bíróság meg-

idézett, elmondja, hogy ő hallotta, a mint K. Ferencz, a tolvaj inasgyerek egy másik inasgyereknek, a ki a szomszédjukban lakott, szintén adott néhány koronát a lopott pénzből, de miután ezt tőle eddig senki nem kérdezte, nem is mondta meg senkinek. Ebben az esetben a bíróság el fogja rendelni, hogy ez az idegen inasgyerek felkerestessék, kikérdeztessék és csak akkor fogja megidézni a tárgyalásra, a mikor a csendőrség már kiderítette, hogy van-e valami alapja annak, a mit ez a kis leány mond. Sokszor azután rendkívül hasznos szolgálatot tesz a csendőrség ezzel a pótlólagos nyomozással a bíróságnak azért, mert a bűnösök akárhány esetben azzal akarják ügyüket elhuzni és a büntetés elől menekülni, hogy újabb és újabb tanukat jelentenek be, már a tárgyaláson, jól tudván, hogy ilyenkor a bíróság el fogja a tárgyalást napolni. Ha ilyenkor az ítéletbíróságnak nem állna ott segédjeül a csendőr, akkor új és új tárgyalásokat kellene tartani, sok időt, fáradságot hiába poesékolni. Mindezekon segítve van, a mikor a csendőr a szolg. utasítása értelmében a nyomozás befejezése után, sőt az ítélelhozatal előtt is teljesít ilyen pótlólagos nyomozó cselekményeket.

Végül nem hagyható figyelmen kívül a Bp. teljes egészének ismerete azért, mert nagyon jól tudjuk, hogy a legtöbb helyütt a csendőr az egyedüli irni-olvasni tudó és törvény ismerő ember, a kihez a felek, a kik büntető ügyben érdekelve vannak, felvilágosítással fordulnak akkor, a midőn a bűnügy további folyamán hírosági értesítéseket, idézéseket vagy egyéb határozatokat hoznak s ő tőle várják a felvilágosítást.

Lássuk tehát hogyan folyik tovább a bűnvádi eljárás további útja és hogyan készíti elő a bíróság az ítélelhozatal módját, magát a tárgyalást.

A vádiratot az iratokkal és a bűnjelekkel együtt az ügyész két helyütt adhatja be. És pedig vagy a vádtanács elnökénél, vagy a vizsgálóbírónál. A vádtanács elnökénél akkor, ha a nyomozás alapján mindjárt vádiratot ad; a vizsgálóbírónál akkor, ha vizsgálat is volt tartva.

Mi a vádtanács? Az igazságszolgáltatási szervezet ismertetésénél szoltunk már erről és említettük, hogy ez a kir. törvényszéknek az a tanácsa, a mely a nyomozásokat és vizsgálatokat ellenőrzi. Ez a vádtanács

STOWASSER JÁNOS osas.ári és királyi udvari szállító, a cs. és kir. közös hadsereg, a m. kir. honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője, az Oeskal és a szabadalmazott Rákóosi tárogató feltalálója Budapest, Lánoshíd-utca 5. Gyár: Üntőhás-utca 2. Ajánlja esját gyárában készült összes vonós és fuvó hangszereit és alkátárszeket. Harmonikák ors és puzsittáttatádan hangokkal. Az összes hangsserek javítása olesón aszkoztáttetnek. Arjegyzék minden hangszerről külön kátteték. **Magyarország legnagyobb vonós és fuvó hangsserek gyára.**

tehát nem ítélkezik. hanem amolyan közbenső állást foglal el az ügyészség és az ítélőbiróság között. Kissé képletesen szólva, a vádtanács feladata az, hogy megrostáljon mindent, a mi a nyomozó hatóságoktól, az ügyészségtől és a vizsgálóbírótól a törvényszékre kerül, itelethozatal végett. Hogy ezt miként eszközli, ez ép a következőkben fog kitűnni.

A vádtanács elnöke kapta meg tebát azt a vádiratot, a melyet az előbbi rész végén olvastunk a lopás büntetvével vádolt P. Ferencz és társai bűnyüének az irataival. Az őteendője ennek a vádiratnak a Bp. 256. §-a értelmében való kézbesítése. Ez a kézbesítés akként történik, hogy értesíti a terhelteket, hogy szabadságukban áll a vádirat ellen nyolcz nap alatt kifogást tenni. A terheltek nem lévén letartóztatva, otthon vannak lakóhelyükön, a vádirat egy-egy példánya és a vádtanács elnökének ez az értesítése tebát a rendes kézbesítési módon megy ki terhelteknek.

A nagyküti gyilkosság ügyében a terbeltek, mint halottak, vizsgálati fogságban vannak a kir. járásbiróság fogházában, itt tehát a járásbiróságnak a vizsgálatot teljesítő bírása kapja meg a vádiratot, a melyet az a terhelteknek, miután azok fogva vannak, nyomban kézbesít; felhívja őket a fogházból és közli velük a vádiratot. Egyuttal azonban miután Bp. 225. §-a értelmében a vizsgálati fogság fenntartását is indítványozta a kir. ügyész, a vizsgálóbírónak a felett is kell határozni, hogy a vizsgálati fogság fennmaradjon-e? A jelen esetben semmi ok nem lévén arra, hogy ezek a gyilkossággal vádolt egyének ne maradjanak továbbra is vizsgálati fogságban, a vizsgálóbíró fenntartja a vizsgálati fogságokat továbbra is.

Ha csupán nyomozás tartatott oly egyének ellen, a kik előzetes letartóztatásban vannak, ebben az esetben is a vádtanács elnökének kellene intézkedni, hogy az előzetes letartóztatást továbbra is fenntartsa.

Kifogással élhet azonban az előzetes letartóztatásban lévő vádlott és a vizsgálati fogságban lévő vádlott épen úgy, mint az, a kinek szabadlábon kézbesítették a vádiratot.

Mi már most ez a *kifogás*?

Előadtuk, hogy a bünvádi pert úgy kell elképzelni, hogy a kir. ügyész, a vádló, ebben a perben a *felperes*, a terhelt pedig az *alperes*. A vádirat a felperes kir. ügyésznek az a beadványa, a melylyel ő ezt a pert elkezdi; az alperes, a terhelt, tehát arra válaszolhat. Ezt a választ nevezzük *kifogásnak*. Ebben a kifogásban előadhatja a terhelt, hogy a bíróság nem illetékes, indítványozhatja a nyomozás vagy a vizsgálat kiegészítését, előadhatja, hogy a cselekmény elévült, hogy ő javára beszámítást vagy a büntelbetőséget kizáró ok forog fenn (a melyek a büntető törvényben vannak felsorolva), kifogást tehet az előzetes letartóztatás, illetőleg a vizsgálati fogság elrendelése ellen és általában felhozhatja

azokat a körülményeket és érveket, a melyekből következtetheti, hogy ő nem bűnös, hogy a vádnak nincs alapja, hogy azok a bizonyítékok, a melyek az ügyészség vádiratában előfordulnak, nem forognak fenn vagy pedig nem elegendő arra, hogy ő alaposan vádoltassék, vagy előadhatja, hogy a kir. ügyészség jogi következtetései nem helyesek, a helyüket nem állják meg.

Ezt a kifogást előterjeszteti a terhelt szóval és írásban; a szóban előterjesztett kifogást a vádtanács elnöke vagy a vizsgálóbíró, tebát az, a kitől a terhelt a vádiratot kapta, veszi jegyzőkönyvbe, az írásban elkészített kifogást pedig ugyancsak ezek veszik át. A kifogást írásban elkészítheti bárki, ahhoz ügyvédi képviselő nem kell, azonban ügyvédet vallhat a terhelt, a ki a kifogást neki megszerkeszti.

P. Jánosné, Kis Julianna ügyvédet fogadott és ez be is adta a kifogást a vádtanács elnökénél; úgyszintén K. Ábrahám is személyesen megjelent ott és szóval kérte a kifogásnak jegyzőkönyvbe vételét, a mi meg is történt. Ellenben a gyilkossági ügyben a terheltek kijelentették a vizsgálóbíró előtt, hogy ők nem kívánnak kifogással élni. A fiatalok P. Ferencz kifogással egyáltalán nem élt, nem is jelentette be, hogy kifogással akar élni vagy nem.

Meg kell jegyeznünk azt, hogy annak a körülménynek, hogy a terhelt kifogással nem él, az ő ügyének az elbírálására semmiféle befolyással nincs. Kifogással *nem kell* élni a vádlottnak, ilyenekkel csak az él, a ki akar. A ki nem élt kifogással a vádirat ellen, arról még nem szabad azt feltételezni, hogy ő elismeri azt, a mi a vádiratban foglaltatik, vagyis ebben a tekintetben a bünvádi eljárás nem hasonlít a polgári perhez. A polgári perben ugyanis, ha az alperes nem jelenik meg és nem tiltakozik a felperes keresete ellen, a bíróság valóban fogja elfogadni azt, a mi a felperesi keresetben foglaltatik és az alperest minden kihallgatás nélkül el fogja marasztalni. A bünvádi perben ez nem megy (kivéve, mint látni fogjuk, apróbb kihágásoknál). A bünvádi perben azonban senkit meghallgatása nélkül elítélni nem lehet, ez alapszabály. A ki kifogással nem élt, annak is módjában van a főtárgyaláson épen úgy védekezni, mint annak, a ki már a vádtanács előtt kifogásokkal élt a vádirat ellen.

Röviden szólva: annak, hogy valaki kifogással él, csupán az a következménye, hogy őt már a vádtanács is meghallgatja, mielőtt az ügy tárgyalásra kerül és megrostálja az ügyét a tárgyalás előtt is; ezzel szemben, a ki kifogással nem él, az belenyugszik abba, hogy ő vele a vádtanács külön ne foglalkozzék, hanem ő majd csak a főtárgyaláson fog helyt állani. A midőn tehát a gyilkossággal terhelt L. József és K. Ferenczné e súlyos gyilkossági vád ellen nem éltek kifogással, ezt csak azért teszik, hogy ügyük mielőbb főtárgyalásra kerüljön.

Ha fáj a feje ⁷ ne tétovázzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 percz alatt a legmakacsabb migráint és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítás.

Békefy Remig zirozi apát fogadja a turistákat.

Tavaszi turista-kirándulás a Bakonyban. — Kilátás a Bakonyra a cseszneki vár tőkéjéről.

Az ő ügyüket a vizsgálóbíró tehát akként intézi el, hogy felvesz velük egy jegyzőkönyvet, a mely szerint ők nem akarnak kifogással élni, arról lemondanak és ezt a Bp. 268. §-a értelmében áttesz a kir. törvényszékhez, mint esküdtbíróasághoz.

A lopás büntetével terhelt P. Ferencz ügyében azonban két terhelt kifogással élvén, a vádtanács elnöke határnapot tűz a kifogások tárgyalására. (Folyt. köv.)

Naplótöredékek.

Irta: Rák.

A vörös kakas.

Verőfényes tavaszi vasárnap volt. Ápril közepén, úgy déltájban B. faluban beállt az egyik parasztbázhoz egy ismeretlen csavargó és a cselédtől, ki egyedül volt a házban, valami ennyivalót követelt. A cseléd azonban nem adott és e miatt a csavargó feldühödve, megfenyegette, hogy rájuk gyújtja a házat.

Később megjöttek a ház lakói és mikor étkezéshez ülnek, elmondja a leány az esetet. Az elbeszélés alatt egyszerre csak észreveszik, hogy a házhoz tartozó egyik melléképület lángban áll. A közel en lakó házalónő a tűz kitérése után egy legényt látott a közeli D. község irányába menekülni.

M. őrmester az esetről értesülve, azonnal megindította a nyomozást és több órán keresztül üldözte a gyanúsított embert, de nem sikerült elfogni, elvesztette a nyomot.

Az őrmester meg volt róla győződve, hogy a tettes csakis környékbeli lehetett, mert olyan utakon járt, melyek csakis az otthlakók előtt voltak ismeretesek. Kikérdezte tehát a körletben tartózkodó összes csavargókat és rendőri felügyelet alatt álló személyeket, de minden hiábavalónak bizonyult, mert valamennyien alibit igazoltak. E szerint a keresett tehát mégsem lehetett a környékről való és az őrmester tévedett.

Nem volt más hátra, mint a már elejtett fonalat újból felvenni és a már átkutatott nyomokon még egyszer áthaladni; bátha esetleg behatóbb keresgélés után még valami fontos nyomra akad és így a bűnöst mégis kézrekeríti.

Végig járta hát az őrmester újra az utakat és ösvényeket. Ezuttal észrevette, hogy több tárgyon ez a két betű: K és F volt írva: különösen az tűnt fel neki, hogy a batárokat megjelölő egyik kővön valami olvashatatlan név van piros czeruzával írva.

Az őrmester figyelmesen vizsgálta a jelentéktelenlátszó ákom-bákomot, míg végre rájött, hogy az egy fordítva írott név.

Tükröt vett elő és kibetűzte: Kis Ferencz.

Miután ez a név a környékbeliek előtt teljesen ismeretlen volt, az őrmester ezen név tulajdonosának köröz-

tetését kérte és június 18-án egy ilyen nevű csavargót el is fogták.

A bíróság előtti szembesítésnél a cseléd és a házalónő is ráismertek arra az emberre, a ki ételt kért, illetőleg a ki a tűz keletkezése után futásnak eredt. Eleinte tagadott, de aztán mégis bevallotta, hogy bosszúból, mert enni nem kapott, gyújtotta fel a házat. Börtönre ítélték.

Ha az őrmester a fent megemlített s bizonyára a tettes által az ismeretlen uton saját tájékozására írt jelentéktelennek látszó nyomokat figyelmen kívül hagyta volna, a tettes valószínűleg kiderítetlen és a bűncselekmény megtorlatlan maradt volna.

A kötelesség.

Hideg, zimankós deczemberi estén három férfi ült az „Arany bárány”-ban: a pap, a községi orvos és az őrmester. Tarokkoztak. Törzsvendégei voltak az „Arany bárány”-nak és mindhármán igen kedvelt alakok a faluban, hivatalos szolgálataikon kívül is.

A kövér korcsmárosné ott üldögélt a meleg kályha mellett és vizsgálta kilencz éves kis leányának kézimunkáját. A korcsmáros, egyszersmind mészáros, fekete selyemsapkájában fel-alá járkált a szobában, közben nagyokat pöfékelve hosszúszerű pipájából. Olykor-olykor kinyitja az öreg kemence ajtaját, hogy néhány hasáb fát vessen bele. Aztán belenéz a kártyázók lapjaiba, tesz néhány megjegyzést, míg a falon függő óra hirtelen tizet nem üt.

A három úr mint vezényszóra tette le a kártyáját, kifizették esti tartozásukat, szívélyesen elbucsztak a korcsmárostól és elhagyták a jó meleg szobát.

Odakint magas hó borította a tájat, millió és millió hópehely hullott a földre. Mindegyik fülére húzta kabátja gallérját, azután még egymásnak jó éjszakát kívánva, különféle irányokban elszéledtek.

Ugy 12 óra tájban a csendőrlaktanya csengője megszólalt, az őrmester kiugrik meleg ágyából, magára kap néhány ruhadarabot és a konyhán keresztül a laktanya kapujához siet. Kint egy ember állt, ki a kaput nyitó őrmesternek a következőket mondta: „Ma nálunk G.-ben büntény áldozata lett egy ember, megszárták és valószínűleg már meg is halt”. Az őrmester kurtán válaszolt: „Kérem, menjen azonnal az orvos és a plébános úrhoz, meg vagyok róla győződve, hogy az urak mielőbb G.-ben lesznek és mondja meg nekik, hogy én már előre indultam”. Ezzel besietett, meleg csizmát húzott, jól felöltözködött és nekivágott a havas, hideg éjszakának.

Az út cseppet sem volt kellemes. A magas hóban kissé nehezen jutott előre, de gyorsítva amúgy is katonás, szapora lépteit, nemsokára célhoz ért. G.-be érkezve, a szerencsétlen áldozatot, ki igen súlyosan volt

● **Ölje meg** a gazdaságában és háztartásában nagy károkat okozó egereket és patkányokat!
● **De vigyázzon,** hogy hasznos állatait meg ne mérgezze: 5197

● **VETERINÁRIA DROGERIÁBAN, BUDAPEST, LÓNYAY-UTCZA 18/b. SZ.**

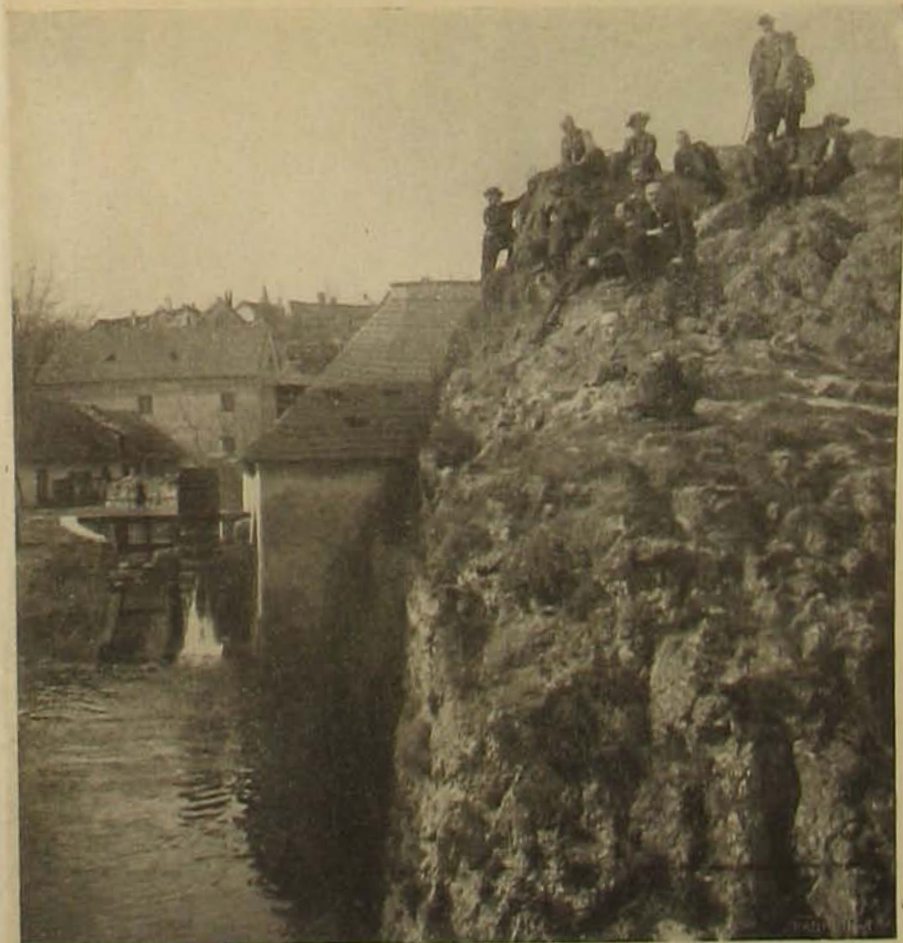
● Egy holdra elegendő egérintő ára 8 korona 50 fillérbe kerül. — Irjon egy levelező-lapot.

■ **A Morrattin**

■ a mozgól és házi gépek és patkányok között pusztító bakteg-
■ éret idéz elő, megöli őket, de a többi állatra és az emberre
■ ártalmatlan. — Megrendelhető a 5197

Cseszneki vártorony

Veszprémi részlet.

Tavaszi turista-kirándulás a Bakonyban.

megsebezve, már szülei házába szállították és ott feküdt úgyan, vértől borítva. Képtelen volt beszélni. A bűnténynek nem volt tanúja; csak azt lehetett megállapítani, hogy a faluban a legszebb leány ablaka előtt két rivális találkozott. A leány, kinek kamrája előtt a jelet lejárta, csak annyit tudott mondani, hogy az ő ablaka elé igen gyakran jönnek legények, részben falubeliek, de sokszor a szomszéd községből is. Ez éjszakán nagy ordításra ébredt fel álmából és a mint az ablakon kinézett, egy férfit látott a földön feküdni és egy másik előtte szintén ismeretlen, a mint az udvarukat elbugyta.

Semmiféle nyomra nem akadtak, mert igen sűrűn hullott a hó. Az őrmester gereblyéket és lámpákat hozatott, hogy valami elfelejtett tárgy után nyomozhasson. Végre egész kis darab sárga lemezt talált. Olyan jelvény volt ez, a melyet a községi tűzoltók szoktak kalapjaikon viselni. Az őrmester magához vette a jelentéktelennek látszó és mégis oly fontos hűnjelt és ismét a sebesülthöz aietett, további érdeklődés miatt.

Ezalatt G.-be három agyonfázott és teljesen behavazott ember érkezett, az orvos, a plébános meg a templomszolga. Az orvos lelkiismeretesen megvizsgálta a sebesültet, kiadta utasításait és aztán átengedte helyét a papnak.

Mikor az urak visszamenőben voltak, az őrmester sajnálatát fejezte ki irántuk, hogy oly rossz időben azt a nagy utat meg kellett tenniök. De a plébános azt mondta: «Őrmester úr, mi csak kötelességünket teljesítettük. Ön remélhetőleg velünk jön most haza?» Az őrmester azonban így válaszolt: «Oh, főtisztelendő úr, én még nem teljesítettem kötelességemet, mert a tettes még ismeretlen. Van ugyan egy kis tárgy a kezomben, mely esetleg nyomra vezethetne, de a legnagyobb munka még előttem van, meg kell keresnem a tettest.»

Az eset után csak harmadnapra jött az őrmester az «Arany bárány»-vendéglőbe, az orvos és a plébános már ott voltak. Mindketten egyszerre kérdezték: «No őrmester úr, megtette-e már kötelességét?» «Most már igen, uraim — volt a felelet — a tettes megkerült és megkapja méltó büntetését. Zár alatt van.»

Egy kyllkos elfogtatása.

N. község határában, ugy este hat óra tájban Schön Ferenczet leány és annak vőlegénye meggyilkolva találtak nem messze saját lakásától. Az áldozat horzalmasan meg volt csontkítva, fele mellett az areán óriási sebek tátongtak. Schön Terézia kétségbe esve értesítette a csendőrséget a rejtélyes esetről. B. csendőrfőhadnagy és a vizsgálóhíró azonnala helyszínre sieltek, a csendőr-őrmester magával hozta a híres rendőrkutyát «Villám»-ot. Éjjélkor sűrű ködben, egy acolyonlámpa fénye mellett az őrmester és a kutya nyomozni kezdtek. Rövid keresés után a meggyilkoltnak vérrel bemocskolt botjára

akadtak és körülbelül 60 lépésnyire a tett színhelyéről egy bokorban kisebb baltára is akadtak. Olyasféle volt, a mit a fűszerüzletekben a cukor feldarabolására használtak. A balta lekoptatott részén látható volt, hogy gazdája balkezes lehetett. «Villám» szimatot vett a baltáról és körülbelül három kilométernyire a községtől nyomon volt G. község határáig; de körülbelül két óra járásnyira elvesztette a nyomot és nem tudta újra megtalálni. Reggel ismét keresésnek indultak, de megint csak G. községig jutottak. A G. felé vezető úton, mivel éppen ünnepnap volt, elveszett a nyom, valószínűleg az odavaló sok más ember járása miatt.

Ezalatt a főhadnagy 16 csendőrt rendelt ki és ezeket különféle beosztással, a kutya által megjelölt irányban, a nyomozás további folytatására kivezényelte.

Két őrmester megtudta a község lakóitól, hogy a meggyilkolt Schön Ferenczet, mikor visszatért a vásártól, hol ökröket adott el, egy gyanus ember kísérte. Ugyanezen emberek jó személyleírását is tudták adni az illetőről. Elmondták, hogy a gyanusított M. K. jobb kezéről hiányoznak az ujjak, feleségének kis fűszerüzlete van a községben, ő ismerte a meggyilkoltnak vagyoni helyzetét és körülményeit, de meg az által is feltűnővé tette magát, hogy különféle koresmákban meg lehetős böven költekezett.

Az illetőnek lakását azonnal megtudták, a két őrmester el is ment oda, de otthon csak anyósát találták a gyanusítottuk. Házkutatás után azonban egy nadrágon friss véryomokat találtak, azonkívül ujonnan vett ruhákat. Mikor bebizonyosodtak a csendőrök a felől, hogy a gyanusított M. K. csak a délutáni vonattal tér vissza a vásártól, őrizet alá vették lakását és a vasuti állomást. Délután valóban megérkezett a vonattal a gyanusított feleségével együtt. Az egyik csendőr-őrmester hirtelen a gyilkos zsebébe nyult, kinek jobb kezén tényleg hiányoztak az ujjak és ott meg is találta a meggyilkolt tárczáját, benne egy csomó pénz. E hirtelen és nem várt leleplezésre M. K. azonnal megtörve vallotta be bűnét.

Elfogták és átadták a hatóságoknak.

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

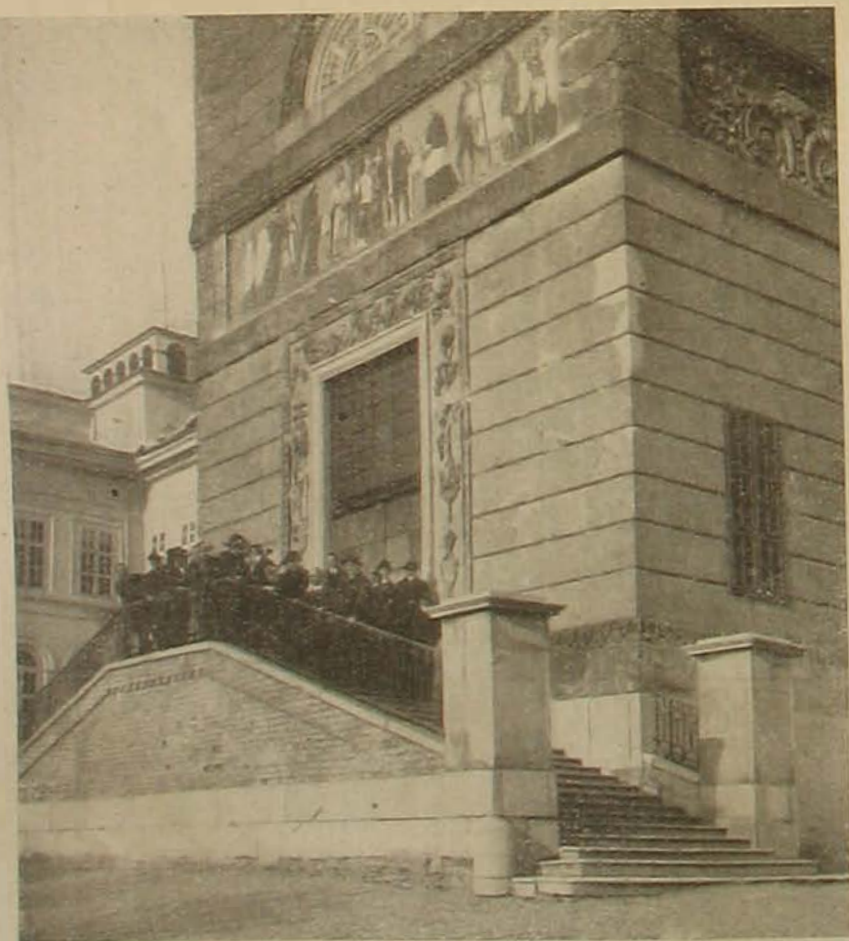
Szólásmódok és közmondások.

Szakállára esküdni. B kifejezést ma inkább bírósági értelemben használjuk, holott mint esküvési forma kultúrtörténeti alappal bír. A szakáll minden keleti népnél nagy tekintélyben állott, mert abban látták a férfiság megtestestülését. Innen van, hogy náhol a «szakáll»-at az élet átvitt értelmében is használják s a keleti ember úgy esküszik szakállára, mint életére, vagy lelkére; szakállára kér valamit, s valakinek szakállára kíván áldást: «Isten áldja meg a szakálladat.» A szakállat levágni, vagy megrövidíteni a gyöngeség jelo volt a zsidóknál (Lásd 2. Sámuel 10 : 4; Jézusaiás 7 : 20.) Bőhöz képest lett aztán a gyász a szorongatásosság jelvénye

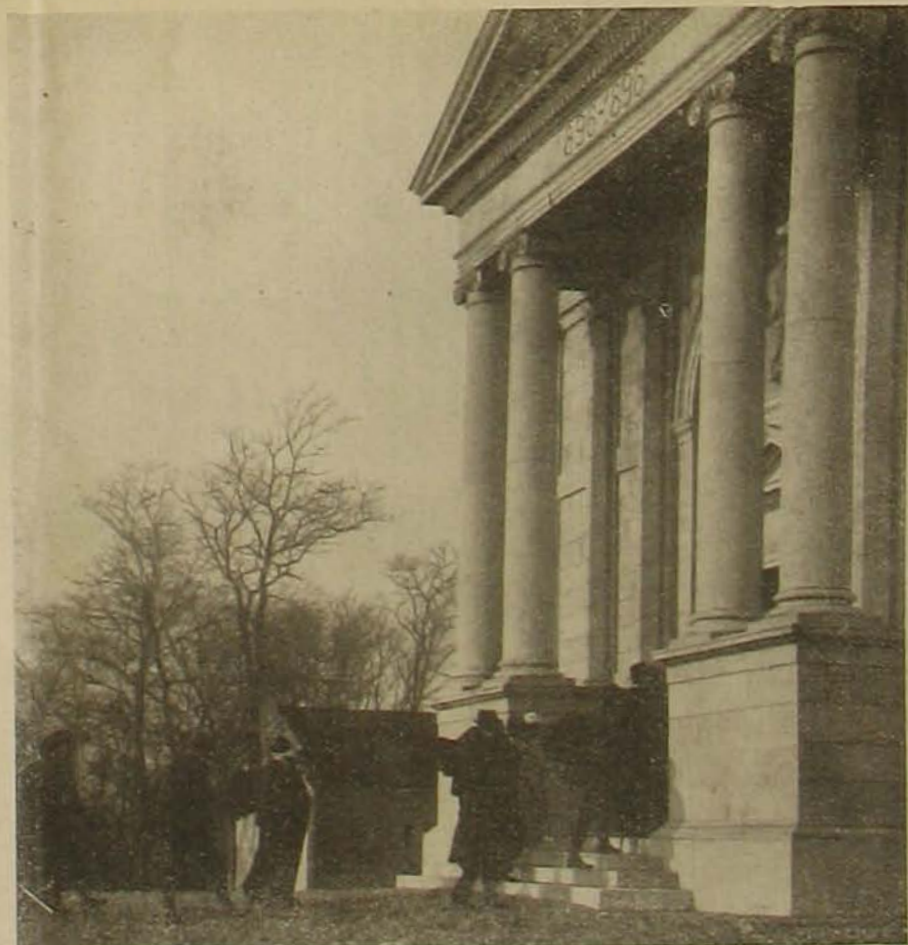
BUTOR

kézpénzért 7. részletfizetésre legjutányozabb áron
EHRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÜT 8. SZ.
 Képen árjegyzék ingyen. :: Telefon 88—59.

BUTOR

A pannonhalmi apátság temploma előtt.

A pannonhalmi ezredévi emléknél.

Tavaszi turista-kirándulás a Bakonyban

is (Ezsaiás 15:2; Jeremiás 41. 5; 48. 37. stb.) Valószínű, hogy a szakállra esküvés szólásmódját a törökkel való érintkezés kapcsán vettük át. Valakinek valamit a szakállára adni is ennek a fogalomkörnek újabb kibővítése.

Megtiltani a küszöbön álléást. Látszólag közönséges grammatikai konstrukció; a régi erkölcsi szimbolizmus világánál tekintve azonban mélyebb jelentősége is van. Hasonlóan a tűzhelyhez, a küszöb is szent volt a hajdankorban. Régi jogformák szerint a küszöbről kellett egy birlalt tulajdon átadásának megtörténnie. A szerzőnek jobblába a küszöbön kellett, hogy pihenjen, míg jobbkeze az ajtófélt és ajtókilincset fogta át. A hitelezőnek is a birtokbavétel jeléül jobblábát a küszöbre kellett tenni. Az ó-germán házjog alapelve volt a küszöb illetéktelen átlépésének eltiltása. Sőt német alapkövetéti szokásokban ma is fenmaradt az a jelképes három kalapácsütés, melyet a küszöbre Wuotan, Donar (a földművelés és házi béke istene) és Fro (a szerelem és házasság istene) nevében tettek. Még érdekesebb az a sokfelé elterjedt szokás, hogy gonosztervek holttestét nem huzcolják át a küszöbön, hanem egy alája ázott üreget át vonszolják.

Életét kioltani. Az életnek, mint világosságnak s a halálnak, mint e világosság kioltásának képzelete csaknem minden népnél előfordul. A tűz, a fény, mint égő láng, vagy napvilág, minden vallásos kultusz kezdő eleme. A lelket is, mint istent az emberben gyakran tűzzel, szikrával jelképezték. Ezt az eszmét testesítették meg a görögök a Meleager-mondában. Egy jóslat szerint Meleagernek, Oeneus fiának a sors annyira engedte nyúltni életét, míg egy születése alatt a tűzhelyen levő fatuskó fel nem emésződik. Anyja Aethala, ezt hallva, elvette a tűzhelyről az égő tuskót, kioltotta és eldugta. De miután Oeneus fivérének megölte, tűzbe dobta a tuskót, s Meleager meghalt. A zsidóknál viszont az ó-szövetség tanúsága szerint az élet egy s ikra volt, s a halál ennek kioltása. Ennek a kapcsán szerepelt a kiátkozásnál is az odadobott gyertya a szellemi halál jelképeként. Törényszéki tárgyalásoknál pedig a vádlott élete mindaddig nem volt elveszve, míg a gyertya égett. A német regekör Normái addig nyújtják valakinek életét, míg égő gyertyájuk el nem hamvad. Ide vág az a babona is, hogy mindenkinek van egy csillaga az égen, mely kialszik, ha az illető meghal. Végre a katolikus rítus szerint is nagyestörtökön, mikor a hagyomány szerint Krisztus balálküzdeme kezdődött, a templom minden gyertyáit kioltják, s csak a feltámadás órájában gyújtják meg ismét.

Halál angyala. Főleg pusztító ragályok alkalmával használt allegoria. Legrégibb nyomai a kifejezésnek 2 Samuel 24, és 1 Krónikák 21. található. Ilyen öldöklő angyal az is, mely az assyriai hadak elpusztításáról szóló leírásban megjelenik s 185,000 assyrt gyilkol el. (2 Királyok 19, 35.) Olaszországban és főleg dögvések idejében beszéltek a halál öldöklő angyaláról, sőt többnyire a dögvésszel magával azonosították. Az új görögöknél a halál angyala mint vak nő jelen meg, ki helységről helysére vándorol és útjában mindent megöl a mit érint. Bretagneban fehér asszony képeben bisznek benne, ki pálcájával jelöli ki zsákmányait. A lithvániai giltine szintén aszonyszemély, csak hogy már falábakon jár, vagy egy férfi hordja vállain s ke-

zével int áldozatainak. Egy más mondában Dzuma nevet visel, s míg uralkodik, addig a falvak pusztán állnak, a kakasok elrekednek, a kutyák nem ugatnak, hanem rossz előérzettől gyötörve nyihognak. Hasonló érzékítést nyer majd minden népnél a kholera és ehalál is.

Keztyűt dobni. Ez is a jogszimbolikában leli forrását, mint egy vitás kérdés ítéleti eldöntése. A frankoknál, alemannoknál, longobardoknál és szászoknál keztyű odanyújtásával adták át a birtokokat. A király vagy bíró keztyűje odavetésével adott jelt a száműzésre. A keztyű odadobásának képleges szólásmódja már most, a menyinyben a párbajra kihívás középkori értelmében használatik, minden valószínűség szerint szintén arra a magyarázatra vhető vissza, hogy valaminek egy birtok átadatik, vagy a bűnös birtokvesztetnek nyilvánítatik, akkép a párbajra kihívottnak felmonda ik a béke és barátság.

Tűzbe menni valakiért. A rég ordaliáknak egy neme a hazánkban is divatozott tűzpróba volt. Ezt különbözőképpen gyakorolták. Egyik mód szerint az elítéltnak két égő farakás között kellett lassan végig lépdelni. Nem ritkán történt, hogy ily tűz-séta által a hitves a férj, a fiú az apa, a barát a barát emlékét akarta megtisztítani a gyanutól, sőt gyakorolták olykor a helyettesítést is s nem esoda, hogy ily módon a tűzön át menés a szeretet és önfeláldozó ragaszkodás legmagasabb bizonyítéka gyanánt véte ett.

Pálzát törni valaki felett. Már a legrégebbi óskor ünnepélyes lemondás fogalmát füzte a pálca széttöréséhez. Később sok országban a bűnös elítéltesének a bíró azzal adott nyomatékot, hogy a pálzát eltörve feje felett, e szavakkal dobta lábaihoz: «Segítsen Isten, én rajtad nem segíhetek». Ezzel az ítélet megmáshatatlannul meg lett hozva, a minek jeléül a bírák felállása után a padokat és székeket is feldöntötték.

Homlokára venni íróca. Minden nyelvben használatos szólásforma, melynek eredete János «Jelenések könyvében» található meg. Mielőtt a pusztulás lovagjai a világra szétmennek, Isten választottjai egybehivatnak és hogy a kitérendő vésztől óva legyenek, homlokukon megjelöltetnek. De a kárhozott gyermekei is annak az állatnak jegyét kapják homlokukra és jobb kezükre, a melyet imádnak.

A fülhuzás. Tulajdonképeni értelme valakinek rendutasítása, emlékeztetése, ha valamit elfeledett. Maga a szokás ósrégi, s már a ripuári törvényekben nyoma van. A római peres eljárásnál is a tanuk fülei meghuzattak. Későbbi korban ünnepélyes alkalmaknál, mint alapkő, határozalóp stb. letételénél gyakran gyermekeket rendeltek ki, kiket aztán észrevétlenül fülön csiptek, sőt pofon is vágta, hogy teljes életükben megemlékezzenek az eseményről.

Legyeket fogdosni annyi, mint az időt agyonütni. A kifejezést Diocletian császártól származtatják, kinek különös öröme teltett abban, hogy legyeket fogdosott, s azokat hosszú türe felszurkálta.

Burokban születés. Burok alatt azt a vékony hártját értik, melylyel némely újszülött világra jön. Az ily burokban születetteket már a görögök szerencse gyermekeinek tartották, s ez a hit ma is nagyon el van terjedve. Azt tartják, hogy egy védazellem, vagy a gyermeki lélek egy része lakik benne a burokban. Utóbbit

Valódi tajtékipák, szipkák

valamint az összes dohányzó-eszközök legjobb minőségben és legolcsóbban kaphatók

SCHWARTZ FÜLÖP UTÓDÁNÁL,

Szegeden, Mátyás-utca 6. — Alapítotott 1866-ban.

Csendőrség részére előnyös részletfizetési kedvezmény! Kívánsra képe árjegyzékkel valamint órsóknak választékkal szolgál.

azért gondosan megőrzik, szalagba varrják és a gyermekeknek talizmánul felaggatják, s gy pedig a küszöb alá ássák, melyen az anya átlép. Belgiumban a burok színéből is következtetnek a gyermek jövődő szerencséjére.

Nem jutni zöld ágra. Eredetileg negatív értelemmel: az akasztófára jutni. Nem tartották zöld fára érdemesnek azt, a kit akasztófára szántak. Lassanként azonban a szólásmód szelidebb értelmet cserélt, s e jelentésében mondják ma mindazokról, kik sok fárdság daczára sem képesek valamire jutni.

Sardonikus mosoly. A latin sardonius risus. A régieknél minden oly erőltetett, görcsös nevetés vagy mosoly, mely nem belső hangulatból eredt. Virgil szerint ily nevetést okoz egy Szardiniában tenyésző fűnem, a sardoa herba. Azonban már Homer, ki pedig Szárdiniát nem ismerte, használja e kifejezést s úgy hisszük, helyesebb azt a Sardo-beliek ama szokásából származtatni, hogy szülőiket, ha a hetven éves kort elérték, Saturnusnak áldozták, kacajj kíséretében.

Étés közben jön meg az étvágy. «L'appetit vient en mangeant» — francziául. Magyarázata a következő történelmi adoma: Harmadik Henrik francia király mint gyermek biztosította tanítóját, Amiot-t, hogy örömmel fogja egykor háláját tényleg is leróni. «Kegyelmes uram — szokta mondogatni ez — az én becsvágyam csak arra irányul, hogy emlékezetére méltasson.» Henrik később egy gazdag apátságot ajándékozott neki s Amiot az emberek legboldogabbikának hitte magát. De midőn néhány évvel később az auxerre-i püspökség megürült, személyesen ment el azt a maga számára kérni. «Drága tanítóm — szólt ekkor a király — elfeledte már egykori erkölcsstanát?» — «Felség, — válaszolt Amiot — l'appetit vient en mangeant.» Henrik nevetett, ismételte a tréfás mondatot, melyet csakhamar széltiben felkaptak azután.

Nefelejts. Az e név alatt rejtőző szerény kis virágot, a myosotist nem mindig e néven ismerték. A volta-képeni nefelejts a középkor ama névtelen gyönyörű kék virága volt, melyet a szerencsés megtalált, ha a hegyekből kincset akart kiemelni, s kalapjába dugott. Ezzel biztosítva volt számára a ki- s bejutás a kincs lelhelyéhez. Ma már zsebeit megtöltötte s a sok drágaságtól elkáprázva, kalapját letette kezéből, akkor megszólalt a távozó mögött az intő hang: «Ne felejts!» De ekkor már késő volt, sarkánál becsapódott a vasajtó, minden eltűnt s többé az ósvényt sem találhatta meg. Csak századok múltán ruházták rá a nefelejts nevet a myosotisra, nemcsak az eredeti virághoz hasonló szép kék színéért, hanem azért is, mert neki is különös csodaerőt tulajdonítottak.

A szerencse jelképezései. Számos kozmondásban foglalozik a magyar népszellem a szerencsével, s ezek nagy része ép oly közös mythoszi elemekre, klasszikus kori vagy germán eredetre vihető vissza, mint más népek hasonlóságai szólamai és jelképei. A szerencse «kereke», «forgandósága», «vaksága» nem egyebek, mint mennyi átkölcsonzótt vonások a római Fortuna, vagy a görög Tyche személyesítéséből, mely forgó keréken állva, bekötött szemmel, szárnyakkal vagy bőségszarúval ábrázolta a szerencse istennőjét. A szerencse, mely «mosolyg az emberre», «a bátraknak kedvez», mely «karjain vagy ölében hordja gyermekét» — viszont az ó-germán Saldére mutat vissza, mely istennő nyájas ahhoz, kit kegyel, szereti a hősokeket, védi őket árulástól, gyermekeket fogad fel s örökölve kíséri lépteiket. Más és későbbi forrásból ered a «szerencse csillag» kifejezés, mely

a magikus tanok befolyását mutatja már. Ilyen az uralkodó csillagzatok hatása a születés órájára, s a gyermek jövődő sorsára, miből ismét az a nézet fejt ki, hogy nemcsak a születés órájának, de egyáltalán minden órának megvan a maga szerencsés vagy szerencsétlen jelentősége az emberre nézve. Tudvalevőleg éppen ebből a hiedelemből (à la bonne heure) képződött a rancia bonheur (szerencse) szó is.

KÉPEINKHEZ.

Tavaszi turista-kirándulás a Bakonyban.

Még nem is olyan régen megborzadt az ember. Ha a Bakonyt csak emlegették is előtte. Szinte látni vélte a bakonybeli rettegett rablókat, haramiákat, a kik daczára a nagyszámu és látogatott bakonyvidéki zárdáknak, kolostoroknak és apátságoknak, szintén szépszámmal tartózkodtak e nagy kiterjedésű erdőség rengetegeiben. rettegésben tartván az arra vetődő gazdag utasokat.

A csendőrség létesítése óta azonban fokozatosan javult a Bakony közbiztonsági állapota s ma már minden félelem nélkül kereshetik fel hazánk eme kedves, bájos vidékét a turisták ezrei és mindazok, a kik a természet változatos szépségeiben s a régi romantikus idők nagyobb- rezt csak hírből és leírásokból ismert történelmi rész- letet és váromladékok maradványaiban gyönyörködni szeretnek, mert csak békés munkás és pásztoremberekre találunk már a hajdan oly rettegett vidéken.

A Badacsony, Tátika, Szigliget erdőikkel s szőlőkkel borított laukás oldalai a balatonmelleki híres szüretak mulatók, widám alakjait, vendégszerető magyar gazdáit, Csobánez, Csesznek stb. omladozó várromjai pedig, mint a rég letűnt hősidők fennmaradt nyomai és emlékei, az évszázadok előtt lezajlott háborus idők daliás vitézeit és harcziás lovagjait varázsolják a romok felett ábrándozó utódok elé, képzelet szárnyain visszavezetvén őket a legendás lovagkorba.

Egy évezreddel ezelőtt Szent István király nejeinek: Gizella királynénak is nagy birtoka volt a Bakonyban s úgy az Árpád-házbéli, mint később a vegyesházbéli királyok s maga Mátyás király is gyakran felkeresték vadászat kedvéért a Bakony rengetegeit.

De eme lelkesítő történelmi emlékek mellett, a számos apátságban, prépostságban és zárdákban a vallás megnyugtató, magasztos tanyáit is megtaláljuk itt. A pannonhalmi főapátság nagyműveltségű Benedek-rendi szerzetesei s a zirczi apátság ciszterenciarendű híres tanárai mind innen kerültek ki. Előbbi állítólag még Geyza fejedelem létesítette, de a kolostor építését teljesen csak Szent István király fejezte be. Százezer kötetre menő híres könyvtárával ma is egyik nevezetessége hazánknak. Utóbbi pedig, bár biztos adat nincs a keletkezésére, a legnagyobb valószínűség szerint, Imre király alapította.

A jelen számunkban közölt képeken bemutatott eme régi történelmi és vallási emlékekben és természeti szépségekben is rendkívül gazdag vidék így tavasszal ezrével csalja a turistákat és kirándulókat a Bakony látogatására. S bizonyos, hogy a költők által is számtalan változatban megénekelte eme romantikus, kedves, bájos tájék megtekintése, az élvezetes és szórakoztató kirándulás mellett szereshető kellemes emlékek, meg is érik a rápazarolt időt.

HIREK.

Adomány. A létesítendő csendőrségi internátus alapja javára a predeáli őrs legénysége 9 koronát adományozott, mely összeggel az alap vagyona 28,600 K 10 fillérre emelkedett.

Egy csendőr megtámadtatása. Földesi Mihály aranyosmegyesi őrsbeli csendőrt, ki szolgálaton kívül Józsefháza községben egy magánlakásértési panaszt vett fel. április 11-én a panaszolt Berecz András megtámadta és lefegyverzési szándékkal annak kardhüvelyét megragadta. Földesi csendőr támadója ellen kardot rántott és azt súlyosan megsebesítette.

Ellenszegülés. Nagy András szentegyházásfalui őrsbeli csendőr. április 4-én. helyi szolgálat teljesítése alkalmával. Péter István, lopással terhelt ottani lakos ellen. ellenszegülés miatt, szuronyfegyvert használt s azt könnyen megsebesítette.

KÜLÖNFÉLÉK.

A havasi oláhok esküje. A ki az erdélyi havasok román népét ismeri, sajnosan tapasztalta, — erről különben az illetékes bíróságok tudnának legőbbit beszélni — hogy ezek, a műveltség legalacsonyabb fokán álló emberek közül nagyon sokan nem fogják föl valami tragikusan a hamis esküt s képesek az igazsággal teljesen ellentétes dolog mellett tanúságot tenni. Pedig a román nép fanatikusán vallásos, böjt idején heteken és hónapokon át száraz poliszkával s lenmagolajjal táplálkozik, nehogy az egyház szigorú törvényét áthágja. S hogy mind e mellett közülök nagyon sokan megbárátkoznak a hamis eskü fogalmával, onnan van, hogy lelkükben egy különös hit él, mely nézetük szerint a hamis eskü következményeit, akárcsak a villámhárító, róluk levezetni képes. Ez az analfabéta, együgyű nép ugyanis vallja a hamis esküvel elkövetett mérhetetlen nagy vétket, fél is a következményeitől, de viszont hisz egy ellenszerében, mely őt a sújtó kéztől megtaltalmazza. Ennek a népnek megfigyelői tapasztalták, hogy a bíróság előtt tett hamis eskü után az oláh ember egyenesen az erdőnek tart, a hol egy fa törzsét megérinti a jobb kezével s abban a biztos tudatban tér haza, hogy a hamis eskü átka most már a fába szállott át, mely a fát a legrövidebb idő alatt elorsvasztja. Ha pedig útjában ellenségéggel találkozik, annak nyújtja jobbját, hogy az átok az illetőt fogja meg.

Mennyi időt tölt a nő a tükör előtt? Egy párisi járdakoptató nem sajnálta a fáradságot és kiszámította, hogy a nő átlag mennyi időt tölt el életéből a tükör

előtt és arra az ere ményre jutott, hogy a 6—10 éves lányok naponként 7 perczet töltenek a tükör előtt. 10—15 éves korukig bátran lehet egy negyedórát számítani és mikor a gyermekcipőkből kinőnek 15 és 20 évek közt már 22 perczre van szükségük. Azután következik az élet főkorszaka, a 24—30 éves kor, a mikor legalább egy félóra szükséges a fejlődés elrendezésére. Bálók és estélyek előkészületeire legalább egy órai időt lehet számítani. A 30-ik év után azonban beáll a visszaesés. 31-től 35 évig elég 24 percz, 35-től 40-ig 18 percz, 60 éves korban pedig már — 6 percz is elég.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad. levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz — kényességénél fogva — nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkél bélyeget ne küldjenek.

L. Örmester. Felségfolyamodványával is alig fog sikerülni. Hírozió. Még nem történt semmi intézkedés.

Fiatal csendőr. Igényjogosultsági igazolvány nélkül nincs retatónye.

O. K. Cs. 1. Nem számít felemelten. 2—3. Felülvizsgáztatás alkalmával, ha hivatalból nem számítják.

K. M. G. Minden irányban kiterjed.

Próbacsendőr. Önnök van igazsága.

●●●. Nem számít.

1907. csendőr. Ha havidíjassá előlép, közöltetik.

F. cs. Igen. A törvényben van megírva.

Jó sef. Miután a megszakítás 30 napnál hosszabb, nem számít be.

366. 1. Beszámít. 2. Nem vonható le.

B. L. cs. Az illető posta hivatalos órát mi nem ismerhetjük.

F. Gy. Ürmény. Az új nyugdíjtörvény öre nem vonatkozik.

V. csendőr. 1. Legközelebb. 2. A valóságos örmesterek száma.

1885. T. 1. és 3. A kerület viszonyaitól függ. 2. Erkölosi és vagyoni bizonyítvány szükséges.

K. M. járásörmester. Elv, hogy nem számítható be.

01. Szó sincs róla.

F. J. 1884. 1. Igen. 1911 VI. 1-től. 2. A kiadott táblázatból kiolvashatja.

Erki. Nem vonható le semmi.

B. G. Nem.

1887. L. Nézetünk szerint nem. A bélyegeket lapunk javára bevételteztük.

Lövészegylet. Bármely fegyverkereskedésben.

Érdeklődő. 1. 12. szolgálati évének második felében. szolgálati uton kérheti. Mindég érvényes. 2. A kik a pályázati feltételeknek megfelelnek. 3. Mert azokból ételt lehet főzni. sütni stb. 4. Olvassa el a törvényes rendeletek gyűjt. 122. lap, 2 alatti lábjegyzetet. 5. Szolgálati ügy. 6. Felségkérvénnyel esetleg beszámíthatják.

N. L. Jászfényszaru. Csak 3 hónapra.

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök
törlesztésre.

Előlegek értékpapírokra.

Családi házak és telepek
létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Erzsébet-körut 12.

— Telefon 153-44. szám. —

Alaptőke 1.000,000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás
ellenében.

Külföldi pénznemek vé-
tele és eladása.

Elfogadunk betéteket takarékpénztári könyvecskére. 1. Oly takaréketek után, melyeket hat hónapi felmondási idő leköltése me lett helyeznek el intézetünkknél, 8% (hat) betéti kamatot fizetünk (A tőkekamatadólevonásával.) 2. Oly takaréketek után, melynél a belevő az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem kóti, 5 1/2% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.)

Előleget nyújtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki Intézetek részvényeire.

Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzálogos biztosíték ellenében, jutányos kamattétel mellett. Utalványok, intézvények és chequek beszedését elvállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával.

Veszünk és eladunk értékpapírokat, idegen pénzeket.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározás.

Ó császári és apostoli királyi Felsége 1913. évi márhó 27-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával:

lórántházi és zágorhidai Loránth Dénes, m. kir. VIII. számú csendőrkerületbeli alezredesnek, kitünő szolgálatai elismerésül a *Ferencz József-rend lovagkeresztjét* legkegyelmesebben *adományozni* méltóztatott.

Nyugállományba helyezettek :

1913 április hó 1-ével:

Preidt Mihály, VI. számú csendőrkerületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, mindennemű népfölkelési szolgálatra is alkalmatlan».

Választott lakhely: Körmend.

Álgya József, VIII. számú csendőrkerületbeli törzsörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, mindennemű népfölkelési szolgálatra is alkalmatlan».

Választott lakhely: Nagyvárad.

Okiratilag megdicsértettek:

A m. kir. honvédelmi miniszter ur által:

a m. kir. II. számú csendőrkerület állományába tartozó:

Kiesi János járásörmester és

Benedek Márton törzsörmester, hosszas csendőrségi szolgálati idejük alatt teljesített igen buzgó és eredményes szolgálataikért.

A magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelője által:

a m. kir. IV. számú csendőrkerület állományába tartozó:

Hollósi Ignác, Kovács György II. és Markstein Bertalan járásörmesterek; továbbá

a m. kir. VI. számú csendőrkerület állományába tartozó:

Tompek József, Baranyi András járásörmesterek, Bayer József törzsörmester és Horváth Pál III. őrsvezető ez. őrmester, hosszas és eredményes szolgálataikért.

A m. kir. IV. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Fehér Márton őrmester 17, Berencz József őrsvezető ez. őrmester 10, Nyirán Miklós őrsvezető ez. őrmester 13, Weser Adolf őrsvezető ez. őrmester 12, Péter Péter őrsvezető ez. őrmester 10 évi csendőrségi szolgálati idejük alatt a közbiztonsági szolgálatban kiváló buzgósággal és kötelesség-hűséggel kifejtett eredményes tevékenységükért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. IV. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Mozolán János őrsvezető ez. őrmester 8, Kosiczky János csendőr ez. őrmester 7, Pfeiffer Fülöp csendőr ez. őrmester 5, Bujpál István csendőr 13, Danielovics Győző, Derecskei János, György Bertalan csendőrök 6, Grappa Alajos csendőr 5, Deme Bálint őrsvezető ez. őrmester 11 évi csendőrségi szolgálati idejük alatt a közbiztonsági szolgálatban folytonosan odaadó buzgósággal és kötelesség-hűséggel kifejtett eredményes tevékenységükért.

Pénzbeli megjutalmazás.

A m. kir. belügyminiszter ur az 1912. évi 18,324 V—b. számú rendeletével Vincze József VI. számú csendőrkerületbeli járásörmesternek, a legénységi létszámnak kiegészítése körül, jelentkezők gyűjtése által kifejtett buzgó ténykedéséért 50 korona pénzzutalmat adományozott.

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

A m. kir. belügyminiszter ur 1913. évi 26,002 V—b. számú rendelete alapján, egy gyilkosság büntetéseinek kiderítése alkalmával kifejtett kiválóan buzgó, szakavatott eredményes tevékenységükért: Zillich Pál, Matusz György járásörmesterek és Kiss József őrsvezető ez. őrmester 200—200, Erdélyi János, Szilágyi László csendőr ez. őrmesterek, Márkus József, Magyarics József, Czitkó Péter és Pallagi János csendőrök 100—100 koronával.

A m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:

A m. kir. belügyminiszter ur 1912. évi 177,363 V—b. számú rendelete alapján, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett kiválóan buzgó, leleményes és fáradhatatlan tevékenységükért: Kénesi Gergely járásörmester 300, Györgyi András őrsvezető ez. őrmester 150, Aszalos Sámuel, Szép János őrsvezető ez. őrmesterek 100—100, Szőke János, Nagy Izsák, Tatár Gergely őrsvezető ez. őrmesterek, Gáspár József csendőr ez. őrmester, János Márton, Szigeti Gáspár, Tatár József, György János, Egyed Ignác, Szenkovits Antal, Csutak Dénes, Csiki József, Tamás Imre, Oltyán András, Kiss József, Burgus Zsigmond, László Antal, Guzrány Antal, Miklós János, Balló Sándor és Pál István csendőrök 50—50 koronával.

Katonai szolgálati jellel elláttatott:

Az I. osztályu legénységi katonai szolgálati jellel elláttatott:

a m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Bodonyi Gábor törzsörmester, 1913 február 11-én.

A II. osztályu legénységi katonai szolgálati jellel elláttatott:

a m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Karácson József őrmester, 1912 december 27-én

Takács Zsigmond őrvezető cz. őrmester, 1913 január 15-én;

a m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Pásztor József, Szakács Károly őrvezető cz. őrmesterek, Szabó Zsigmond I. csendőr cz. őrmester, 1913 márczius 29-én, Mingesz Fülöp csendőr cz. őrmester, Abrahám József csendő, 1913 márczius 30-án és Salzer Adolf őrvezető cz. őrmester, 1913 márczius 31-én; végül

a m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:

Bera István őrvezető cz. őrmester, 1913 január 2-án, Göcze József II. csendőr cz. őrmester és Molnár Pál csendőr, 1913 január 20-án, Barok József őrvezető cz. őrmester, 1913 február 17-én, Czigliár Mátyás csendőr cz. őrmester, 1913 február 18-án, Piliván Imre őrmester, 1913 márczius 10-én, Kiss József V. csendőr, 1913 márczius 28-án, Naisz Kálmán és Tantos János csendőr cz. őrmesterek, 1913 márczius 29-én.

Névváltoztatások.

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Mihók B. Mihály csendőr, a m. kir. belügyminiszter urnak 1913. évi 31,366. számú engedélye alapján vezetéknevét «Mezősi»-re változtatta.

A m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Rajkó János csendőr, a m. kir. belügyminiszter ur 1913. évi 22,315. számú engedélye alapján, vezetéknevét «Rajkai»-ra változtatta.

A m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:

Kató Imre próbacsendőr, a m. kir. belügyminiszter urnak 1913. évi 37,527. számú engedélye alapján vezetéknevét «Pápai»-ra változtatta.

Jelvény pótdíj.

A m. kir. bonvédelmi miniszter úr a múlt évi 149,642/16., illetve a folyó évi 68,90/16. számú rendeleteivel, Kovács Albert és Kovács Kornél, VII. számú csendőrkerületbeli járásőrmesterek részére, a nekik adományozott koronás ezüst érdemkereszt után illetékes napi 32 fillérből álló jelvénypótdíjat, 1913. évi április hó 1-étől kezdődőleg folyósította.

Házasságra léptek:

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában;

Szász Ferenc őrvezető cz. őrmester, Veres Katalinnal, 1913 márczius 25-én, Lemhényben.

Boros Gábor csendőr, Muntyán Máriaival, 1913 február 23-án, Nagyteremin.

Bodi Vas János csendőr, Miklós Annaival, 1913 márczius 24-én, Kalotaszentkirályon.

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában: Zajzon János őrmester, Atkári Máriaival, 1913 február 28-án, Budapesten.

A m. kir. V. számú csendőrkerület állományában: Fekete Lajos őrvezető cz. őrmester, Szochor Antonia Zeuzsannaival, 1913 február 1-én, Balassagyarmaton.

Sotonyi János csendőr cz. őrmester, Jüngling Teréziával, 1913 január 30-án, Mesztegnyön.

Berecsényi János csendőr, Maczkó Teréziával, 1913 február 26-án, Deménden.

Bobor János csendőr, Trnyik Juliannaival, 1913 márczius 27-én, Budapesten.

A m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában: Horváth Károly III. őrvezető cz. őrmester, Richter Máriaival, 1913 február 25-én, Igalon.

Filippovics István őrvezető cz. őrmester, Gordos Piroskával, 1913 január 28-án, Magyarbánhegyesen.

A m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában: Jankó Gusztáv őrmester, Wolf Gizellával, 1913 jan. 11-én, Nagyszebenben.

Kovács Mihály őrvezető cz. őrmester, Kánya Viktóriával, 1913 február 17-én, Csikdelnén.

A m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában: Füzü György csendőr cz. őrmester, Turbók Terézszel, 1913 január 29-én, Tamásiban.

Katona István őrvezető cz. őrmester, Nagy Juliannaival, 1913 február 14-én, Paptamásiban.

Csendőrségi kalapborítók

á 1 kor. 50 fill.

Íróasztalra dobozok á 6 kor.

Íróasztalra rekesz-fedőlapok

60 és 80 fillér.

Mind Ezeket előírás szerinti méretek szerint és előírásnak megfelelőék készített papírossal bevonna — ajánl

Makó Károly könyvkötő és dobozgyártó, Brassó.

Húsz koronán felüli megrendelések portómentesek.

VÁRNAY ÉS FIA

Budapest, VI., Liszt Ferencz-tér 9. szám.

Nyári szürke keztyűk és felszerelési tárgyak állandóan kaphatók.

Minden csendőrré rendkívül fontos!
Most jelent meg.

AZ ÚJ NYUGDIJTÖRVÉNY

(1912. LXV. t.-cz.) — Magyarázatokkal ellátta Dr. DÁNOS ÁRPÁD miniszteri fogalmazó. — Ára 1 kor. 50 fill.

Könyvnyomda,
könyv-, papir- és
írószer-kereske-
dés, a magyar kir.
csendőrségi hiva-
taltos nyomtatvá-
nyok legnagyobb
raktára.